

Homilia dicta in Lacisis

ΟΜΙΛΙΑ ΡΗΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΑΚΙΖΟΙΣ.

Ἄνταγωνίζεται ὁ ἐχθρὸς, φιλονεικῶν τῷ ἕξωθεν θορύβῳ τὸν ἡμέτερον λόγον ὑπερηχῆσαι· ἀλλ' ἡμεῖς, αὐτοῦ τὰ νοήματα μὴ ἀγνοοῦντες, τρέψωμεν τὰς ἀκοὰς καὶ τὰς διανοίας τοῖς ἐνταῦθα λεγομένοις, οἰκτείροντες τοὺς ἀπολειπομένους τῆς ἀκροάσεως, μὴ συναπερχόμενοι τοῖς ἕξω τῇ διανοίᾳ· ἀλλ' ὅπου τοῖς σώμασιν ἔσμεν, ὦμεν καὶ ταῖς καρδίαις. Ἄνα λέξασθέ μοι τὰς μνήμας τῶν ἐξ ἑωθινοῦ παραναγνωσθέντων ὑμῖν λογίων πνευματικῶν, διδασκαλίας ψυχοφελεῖς, θεραπείας ψυχῶν. Μνήσθητε τῶν ψαλμικῶν διδαγμάτων· συναγάγετέ μοι τὰς παροιμιῶν δεικτικῶν ὑποθήκας· ἐρευνήσατε τῶν ἱστοριῶν τὸ κάλλος· πρόσθετε τούτοις τὰς ἀποστολικὰς παραινέσεις. Ἐπὶ πᾶσιν οἰονεῖ κορωνίδα ἐπιθετε τῶν εὐαγγελικῶν ῥημάτων τὴν μνήμην, ἵνα διὰ πάντων λαβόντες τι κέρδος ἐπανέλθητε, ἕκαστος πρὸς ὃ τυγχάνει ἀσμένως διακείμενος, πρὸς τοῦτο λαβὼν τὴν ἐκ τοῦ Πνεύματος ὠφέλειαν. Πάντως οὕτως ἐν πολυπροσώπῳ ἐκκλησίᾳ, ὅσαι τῶν προσώπων διαφοραὶ, τοσαῦται καὶ τῶν γνωμῶν· ὅσαι τῶν ἡλικιῶν, τοσαῦται καὶ τῶν ἀμαρτιῶν. Πολυειδεῖς δέ εἰσι καὶ πολύτροποι αἱ τοῦ διαβόλου ἐπίνοιαι· ἄλλον ἄλλως ὑπάγεται· πρὸς ὅπερ ἂν ἴδη ἐπιρρέπεστερον, πρὸς ἐκεῖνο κέχρηται τοῖς ἰδίους δελεάσμασιν. 31.1440 Ἔστηκέ τις ἐνταῦθα φθόνῳ τὴν ψυχὴν κεκακωμένην ἔχων; Εἴη μὲν οὖν μηδένα εἶναι· καὶ τοῦτο ἐμοὶ εὐχὴ ἐστὶν πρέπουσα. Ἄλλ' ἐπειδὴ δύσκολον ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει μὴ εἶναι ἐν τῶν παθῶν μικρὸν ἢ μεῖζον, ἕκαστος ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκλεγέσθω τὴν ὠφέλειαν. Βάσκανος εἶ; λάβε τὴν θεραπείαν· θυμῷ δὲ εἶ; πρόκειται σοι ἡ ἴασις. Διαλέγεται γὰρ περὶ τούτων πάντων. Καὶ, εἰ δυνατόν, ἐροῦμεν βραχέα ἀφ' ἑκάστου τῶν εἰρημένων ἀπανθιζόμενοι. Πλεονέκτης εἶ; ἐνταῦθα ἡ ἴασις.

Ἐπερήφανος εἶ; ὦδε δα μάσεις τὴν ὑπερηφανίαν· ὦδε κολάσεις τῆς ψυχῆς τὸ ὕψος, ἐὰν θελήσης. Πάντα, ὡς περὶ πηγῆς βρυούσης, ἀρπύζοντες τὰ ἀγαθὰ τῶν λόγων τῶν πνευματικῶν, οὕτω πλουσίως σεαυτῷ ἐπαντλήσας ἐπάνιθι. Εἴρηται πρῶτος λόγος ἐν Παροιμίαις, κατὰ τὸ εἶδος τὸ παροιμιακόν, πρὸς γυμνασίαν τοῦ νοῦ τοῦ ἡμετέρου τῆς ἀσαφείας ἐπιτεθείσης, ὅτι «Ὁ βλέπων λεία ἐλεηθήσεται.» Ἄρα αὐτόθεν ἤρπασας τὴν διάνοιαν τοῦ ῥήματος, ἢ ἐπιζητεῖς, ὅγε φιλόπονος ἀκροατῆς, πῶς ὁ λεία βλέπων ἐπαινεθήσεται; Ἐπαινετὰ γὰρ ἐστὶ τὰ κατὰ προαίρεσιν. Ὁρῶμεν δὲ οἱ ἄνθρωποι οὐχ ὅποια βουλόμεθα, ἀλλ' ὅποια ἡ φύσις τῶν ὀρωμένων ἐστίν. Ὡστε ἐὰν μὲν τι τραχὺ ἢ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, οἷον ὑπάρχει τῇ φύσει, τοιοῦτόν ἐστιν ὀραθῆναι· ἐὰν δὲ τοῖς λείοις ἐπιβάλλωμεν τὰς ὄψεις τῶν ὀρωμένων, πόθεν ὁ ἔπαινος τῷ ὀρῶντι τὰ λεία; Λεία ἐστίν, ἃ τὴν ἐπιφάνειαν ὠμαλισμένην ἔχει· τραχὺ δὲ ἐστίν, ὃ ἀνωμάλως σύγκεται κατὰ τὴν πρώτην ὄψιν. Ἐπεὶ τοίνυν ἀνωμαλὸς ἐστὶ τῶν ὀρωμένων ἡ φύσις, πῶς ἐπαινεῖ ἡ Γραφή τὸν βλέποντα λεία ὑπὲρ τὸν τὰ τραχέα; Καὶ κατακρίνει τὸν ὄρη, καὶ σκοπέλους, καὶ φάραγγας, καὶ ὕλης πυκνότητα, καὶ γεννήματος συνέχειαν τραχύνουσαν τὴν ἐπιφάνειαν, ἢ καὶ θάλασσαν πολλάκις ὑπὸ ἀνέμων τραχυνομένην, ἢ καὶ γῆν ὑπὸ ἀρότρου σχιζομένην, καὶ ἀντὶ τῆς λειότητος εἰς τραχέα διακοπτομένην. Ἄρα ὁ ταῦτα βλέπων κατακριθήσεται; Καὶ ποῦ ἡ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ, εἰ ἂν ἀκουσίως πάσχομεν, ἐπὶ τούτοις καταδικαζόμεθα; Ἐὰν ἴδω τὴν φύσιν τῆς γῆς ἀνωμάλως ἔχουσαν (ἐπειδὴ γὰρ οἷα ἐκτίσθη, τοιαύτη ὀραταί), ἐπὶ τούτοις ἐγὼ καταδι κάζομαι; Ἀλλὰ νόει μοι ὑψηλῶς, «Ὁ βλέπων λεία.» Παρεστήκασί σοι ἀδελφῶν διαφοραὶ· ὁ μὲν πένης, ὁ δὲ πλούσιος· ὁ μὲν ξένος, ὁ δὲ οἰκεῖος, ἢ δικάζοντί σοι κρινόμενοι, ἢ μεταδιδόντι σοι χρίζοντες. Ἐὰν κάθη κρίνων,

μη βλέπε ἀνώμαλα, μη τὸν πλούσιον ὑψηλὸν, τὸν δὲ πένητα ταπεινόν. Ἐὰν παραστῇ τῇ θύρᾳ σου ὁ τὴν χρεῖαν αὐτοῦ ἐπανορθωθῆναι ζητῶν, μηδὲ οὕτως ἀνώμαλα ἴδης. Μὴ εἴπῃς· Οὗτος 31.1441 φίλος, οὗτος συγγενής, οὗτος εὐεργέτης· ἐκεῖνος ξένος, ἀλλότριος, ἄγνωστος. Ἀνώμαλα βλέπων, οὐκ ἐλεηθήσῃ· λεία βλέπε. Φύσις μία, ἄνθρωπος καὶ οὗτος κάκεῖνος. Χρεῖα μία, ἔνδεια ἐν ἀμφοτέροις ἢ αὐτῇ. Δὸς τῷ ἀδελφῷ καὶ τῷ ξένῳ.

Μήτε τὸν ἀδελφὸν ἀποστραφῆς, καὶ τὸν ξένον ἀδελφὸν οἰκεῖον ποιῆσαι. Λεία οὖν χρή βλέπειν. Μὴ πρόκρινε τὸν φίλον ἀπὸ τοῦ ἀλλοτρίου, τὴν χρεῖαν ἑαυτοῦ ἐπανορθοῦμε νον. Βούλεται σε παραμυθητικὸν εἶναι τῶν δεομένων, οὐ προσωπολήπτην, οὐ τῷ συγγενεῖ διδόντα, τὸν δὲ ξένον ἀπωθούμενον. Πάντες συγγενεῖς, πάντες ἀδελφοὶ, ἐνὸς πατρὸς ἔκγονοι πάντες. Ἐὰν τὸν πνευματικὸν ζητῆς πατέρα, ὁ οὐράνιος· ἐὰν τὰ γήινα ζητῆς, μήτηρ ἢ γῆ, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πληοῦ διηρτίσμεθα πάντες. Ὡστε ἀδελφὴ ἢ φύσις κατὰ σάρκα, ἀδελφὴ ἢ γένεσις ἢ κατὰ πνεῦμα. Τὸ αὐτὸ σοι αἷμα φορεῖ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου· τὴν αὐτὴν σοι χάριν ἔλαβε παρὰ τοῦ Δεσπότου. Βλέπε οὖν λεία, ἵνα ἐλεηθῆς. Μὴ εἴπῃς· Οὗτος πλούσιος, καὶ τιμῆς ἄξιος· ἐκεῖνος πένης, καὶ φαυλίζω τὸν πένητα· μηδὲ ταῖς ὑπεροχαῖς ταύταις ἀνωμάλως διάνεμε τὰς τιμάς. Ἔστι γὰρ ὁ πλούσιος ψεύστης, ὁ πλούσιος ἄρπαξ, ὁ πλούσιος πόρνος, ὁ πένης δίκαιος. Μὴ τοίνυν τῇ ἔξωθεν ἐπιφανείᾳ πρόσεχε, ἀλλ' εἰς τὸ κρυπτὸν εἰσερχόμενος, ἐκεῖ τὰς διαφορὰς διάνεμε. Τίμα τὸν τὰ τίμια κεκτημένον. Τί τιμιώτερον, ἀρετὴ ἢ πλοῦτος; Τί ἐκ τῶν ἔξωθεν δοκιμάζεις, τὰ κρύφια μὴ διερευνώμενος; Ὅραξ, ὅτι ὁ Βῆλ ἔξωθεν μὲν εἶχε χαλκὸν, ἔνδοθεν δὲ πηλὸν τῷ περιεστράπτοντι χαλκῷ ὑποκρυπτόμενον. Ἐὰν ἴδῃς τοὺς ἐν τῷ βίῳ περιφανεῖς, γίνωσκε, ὅτι χαλκὸς αὐτοῖς περιλάμπει, ἔνδοθεν δὲ πηλὸς εἰσι, τοῦ χαλκοῦ τὸ σαθρὸν ὑπερείδοντος. Πολλοὶ μὲν χρυσὸν ἔχουσιν ἔνδον, ὄστρακον δὲ ἔξωθεν περικείμενον. Οὗτος ὁ θησαυρὸς ὁ ἐν ὄστρακίνῳ σκεύει κεκαλυμμένος. Οὗτος σωφρονεῖ, κάκεῖνος πορνεύει. Τίς πλουσιώτερος, ὁ τὴν σωφροσύνην ἔχων, ἢ ὁ τὰ χρήματα ἐξ ἀδικίας συνειλεγμένα; Τούτου τὸ μνημόσυνον ἀναφαίρετον· ἐκεῖνου ὁ πλοῦτος πρόσκαιρος. Τοῦτο κλέπτῃ οὐ διορύσσει· ἐκεῖνο σήμερον ἀνθεῖ, αὐριον δὲ ἀπομαραίνεται. Ὡστε βλέπε λεία, ὁμοτίμως κατὰ τὸ αὐτὸ· τὴν μέντοι διάκρισιν τῶν τιμῶν μὴ ἀφανίσῃς, ἵνα ἦς ἡλεημένος. «Καὶ ἀνδρὶ θυμῶδει μὴ συναυλίζου.» Εἶπε 31.1444 δὲ ὅτι Ἔστι τις ἐν ἡμῖν φιλόδοξος, καὶ οὐ θυμικός. Φιλόδοξος εἶ; οὐ βλέπεις λεία. Θυμῶδης εἶ; «Καὶ ἀνδρὶ θυμῶδει μὴ συναυλίζου.»

Εἶδες πῶς ἐν βραχυλογίᾳ ἢ διόρθωσις τῶν ἀμαρτημάτων δίδεται, ἐὰν μὴ ἄρα τὰ μὲν ὧτα κρουώμεθα διὰ τῆς φωνῆς, ἐπὶ δὲ τὴν καρδίαν τὴν ἔννοιαν τῶν λαλουμένων οὐ παραπέμπωμεν. Ἄλλ' ἐξέταξε μὲν, ποῦ τὸ ἐμὸν ἀνεγνώσθη; Τὰ περὶ τῶν θυμικῶν ἐπίγνωθι, ὁ θυμικός. Εἶπέ· Τοῦτο ἐμὸν τὸ πάθος· γνωρίζω τὸ ἀρρώστημά μου· λάβε τὴν θεραπείαν. Ἐὰν παραστῆς τῷ ἰατρῷ, καὶ ἴδῃς τὴν πολυτέλειαν τῶν φαρμάκων ἐν ταῖς πολυπτύχοις ἀποκειμένην δέλτοις, περισκόπει τί οἰκεῖον ἀπόκειται τῷ σῶ πάθει. Οὐχ ὁ τὸν πόδα προσπαίσας ἐπιζητεῖ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἴαμα· ἀλλ' ὁ τὸν ὀφθαλμὸν κεκακωμένον ἔχων ζητεῖ τὸ οἰκεῖον τῷ πάθει βοήθημα. Οὐκοῦν ἕκαστος ἐκ τῆς Γραφῆς λαμβανέτω τὰ συγγενῇ τῷ ἰδίῳ πάθει. Θυμῶδης εἶ; κατάστειλον τὸν θυμόν. «Θυμῶδης γὰρ, φησὶν, ἀνὴρ οὐκ εὐσχήμων.» Μάθε παρὰ τῆς Γραφῆς. Κάτοπτρον γενέσθω τοῦ προσώπου τοῦ σοῦ ἢ Γραφῆ. Ἐκεῖ μάθε. Ἐπειδὴ ὁ ἀσεβὴς λογισμὸς σκοτώσας οὐκ ἔῃ λογίσασθαί σε ἡλίκον ἀμαρτημὰ ἐστὶν ὁ θυμὸς, ἢ Γραφῆ σοι λέγει· «Οὐκ εὐσχήμων ἀνὴρ θυμῶδης.» Πῶς ἀσχημονεῖ ὁ θυμῶδης; Ἀποτίθεται τὸ σχῆμα τὸ ἀνθρώπινον, θηρίου σχῆμα μεταλαμβάνει. Ἐννόησον τὸν θυμούμενον.

Ἐπέζεσεν αὐτῷ ὁ θυμὸς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑπελάγησαν· οὐκ εἰσὶν οἱ αὐτοὶ ὀφθαλμοὶ, πῦρ βλέπει, ἀνέδραμεν αὐτῷ τὸ αἷμα, περιέζεσε τὴν καρδίαν, περιέδραμε τοὺς χιτῶνας τῶν ὀφθαλμῶν, ἐγένετο ὕφαιμος ἐκχωρῶν τῷ πάθει, ἡλλοίωσεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. «Ἄνῆρ θυμώδης οὐκ εὖ σχήμων.» Ἐὰν ἴδῃς τὸν θυμούμενον τοὺς ὀδόντας παραθήγοντα, ἐνθυμήθητι, ὅτι συῖ ἔοικεν ὁ τοιοῦτος, τὸν ἔνδοθεν θυμὸν διὰ τῆς τῶν ὀδόντων παρατρίψεως ὑπεκφαίνων. Ἐὰν ἴδῃς τὸν θυμούμενον ἀφρίζοντα· ἐὰν ἴδῃς ἄσημα φθεγγόμενον ἐν τῇ καρδίᾳ· ἐὰν ἴδῃς τὸν θυμούμενον πατρός μὲν ἐπιλανθανόμενον παιδὸς δὲ ἀγνοοῦντα σῶμα, διὰ πάντων ἀφειδῶς χωροῦντα, ἵνα πληροφορήσῃ αὐτοῦ τὴν ὀρμὴν, βλέπεις τὴν ἀσχημοσύνην τοῦ πράγματος. Ἐν ἄλλο τρίῳ κακῷ σεαυτὸν θεράπευσον, ἵνα μὴ τὴν ἐκείνου ἀσχημοσύνην καὶ αὐτὸς λάβῃς. «Ἄνῆρ θυμώδης οὐκ εὖ σχήμων.» Καὶ, «Ἄνδρὶ θυμώδει μὴ συναυλίζου.» Κακὸν πρᾶγμα κυνὶ συνδεδέσθαι, καὶ διηνεκοῦς ὑλακῆς ἀπολαύειν. Ἄνῆρ θυμώδης οὐκ εὖ σχήμων.» 31.1445 Φεῦγε τὰς μετ' αὐτοῦ διατριβάς· ἀνάγκη γάρ σε μαθεῖν τι τῶν ἐκείνου ὁδῶν. Εἶπέ τι ὑβριστικὸν, ἐκίνησε καὶ τὸν ἐν σοὶ θυμόν. Ὡσπερ κυνὸς ὑλακῆ προκαλεῖται ἑτέρου κυνὸς θόρυβον, καὶ τὸν ἐν σοὶ θυμὸν τέως κοιμώμενον καὶ ἡσυχάζοντα ἢ ἐκείνου φωνὴ διήγειρε, καὶ γεγόνατε ἀλλήλοις ἀνθυλα κτοῦντες, εἶτα ἀντικαταστάντες ἀλλήλοις, ὥσπερ σφενδόνας ἀφίετε τῶν ῥημάτων τῆς ἀσχημοσύνης. Εἶπέ τι ὑβριστικὸν ἐκεῖνος, ἀντέδωκας σὺ μείζονι ὑπερβολῇ, τὸν προλαβόντα μιμούμενος. Λαβὼν ἐκεῖνος τὴν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ὑβριστικοῦ ἀντίδοσιν, οὐκ ἔστι τῆς ὀρμῆς, ἀλλ' ἐστράφη καὶ ἐκορύφωσε τὴν ἑαυτοῦ ἀμαρτίαν. Μείζων ἐβουλήθη γενέσθαι ἐκ τοῦ εἰπεῖν τι χαλεπώτερον. Σὺ δὲ, δεξάμενος πάλιν, ὑπερυψώθη· καὶ γέγονε κακῶν φιλονεικία. Ὁ δὲ ἐν κακῶν ἀμίλλαις νικῶν, οὗτος ἀθλιώτερός ἐστιν. «Ἄνῆρ θυμώδης οὐκ εὖ σχήμων» καὶ, «Ἄνδρὶ θυμώδει μὴ συναυλίζου.» «Μηδὲ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ.»

Ἐτερον πάθος ἐμπολιτευόμενον τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἰεὶ προσπεφυκὸς ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ μᾶλλον δα πανῶν τὴν καρδίαν ἢ ὁ ἰὸς τὸν σίδηρον, ἢ βασκα νία ἐστὶν, ἐν ἣ πολλὰ μὲν ἐστὶ κακὰ, ἐν δὲ χρήσιμον, ὅτι κακὸν ἐστὶν αὐτῷ τῷ κεκτημένῳ. Ὁ γὰρ βασκανὸς αὐτὸν μὲν τὸν βασκαινόμενον ὀλίγα βλάπτει, ἑαυτὸν δὲ δαπανᾷ τῇ λύπῃ καὶ τῷ στεναγμῷ ἐπὶ τῇ εὐημερίᾳ τοῦ πλησίον· καὶ τὴν μὲν χώραν τοῦ γείτονος οὐκ ἡλάττωσεν, ἑαυτὸν δὲ κατεδαπάνησε τῇ βασκανίᾳ. «Μὴ μέταιρε ὄρια αἰώνια. Εἰς δὲ κτῆμα ὄρ φανῶν μὴ εἰσέλθῃς.» Μὴ εἰσέλθῃς εἰς τὸ τῶν ὄρφα νῶν κτῆμα, ἵνα εἰσέλθῃς εἰς τὸ σὸν κτῆμα. Σὸν δὲ ἐστὶ κτῆμα ἢ ἡτοιμασμένη βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὅρια πατέρων μὴ κινήσης. Μὴ ἐπιθυμήσης τῆς τοῦ πλησίον χώρας. Μὴ, αὐλακα αὐλακι προστιθεὶς, κατὰ μικρὸν αὐξάνῃς τὴν σὴν. Ὅσον γὰρ πλατύνεις ἐκ τῆς ἀλλοτρίας προσθήκης τὴν γῆν, τοσοῦτω μακροτέραν σοὶ τὴν ἀμαρτίαν κατασκευάζεις. Καὶ ἢ μὲν γῆ ἐνταῦθα παραμένει, κατὰ μικρὸν σοὶ προσχωρηθεῖσα, καὶ διὰ τῆς πλεονεξίας γενομένη, οὐκέτι σὴ, ἀλλὰ τῶν μετὰ σέ, καὶ ἀφίης ἄδικον τῷ διαδεχομένῳ τὸν βίον· «Ἡ γῆ ἔστηκεν εἰς τὸν αἰῶνα,» ἢ δὲ ἀμαρτία ἀκολουθήσει σοὶ, ὡς σκιά παρεπομένη τῇ ψυχῇ. Ὡσπερ γὰρ ἢ σκιά τῷ σώματι ἔπεται, οὕτω καὶ ἢ ἀμαρτία τῇ ψυχῇ συμπεφυκε. Μὴ ἴσθι σεαυτῷ πληθύνων τὴν ἀμαρτίαν. Οὐδαμοῦ γὰρ ἴσταται τῆς πλεονεξίας ἢ νόσος, ἀλλ' ὁμοία ἐστὶ τῇ τοῦ πυρὸς φύσει. Καὶ γὰρ τὸ πῦρ ἐπειδὴν καταπρήσεως ἄψηται, σπεύδει πᾶσαν ἐπινηθῆναι τὴν ὕλην, καὶ οὐδεὶς αὐτὸ στήσαι δύναται, πρὶν ἂν ἐπιλείπῃ ἢ ὕλη. Τὸν δὲ πλεονέξον 31.1448 κτηνὴν τί δύναται ἐπισχεῖν; Πυρὸς ἐστὶ χαλεπώτερος, πάντα διὰ συνεχείας νεμόμενος. Ἐλαβε τὰ τοῦ πλησίον· ἄλλος ἀνεφάνη γείτων· καὶ τὰ ἐκείνου ἐξιδιοποιήσατο. Οὐ τοῖς κατόπιν προσέξει, ὅτι πολὺ λά· ἀλλὰ τοῖς λείπουσιν, ὅτι γείτονας κέκτηται. Οὐκ εὐφραίνει τὰ κτηθέντα, ἀλλὰ λυπεῖ τὰ λειπόμενα· οὐ τῇ ἀπολαύσει τῶν συναχθέντων προσέχει, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκδαπανᾷ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς τοῦ

πλείονος κτήσεως. Εἶτα ἀγρυπνίαι ἐντεῦθεν, αἱ μέριμναι, αἱ φροντίδες. Ὅσον αὔξει ὁ πλοῦτος, τοσοῦτον φέρει τοῦ βίου τὸ μεριμνητικόν.

Δικαστῆς προσδοκᾶται, καὶ ὁ πλεονέκτης περισκοπεῖ μὴ εἰς δικαστήρια παρασυρῆ· μὴ ὀρφανὸς τὸ δάκρυον ἑαυτοῦ ἐπὶ δικαστηρίου δημοσιεύσῃ. Βουλευέται ἐν νυκτὶ, τίνας τῶν πικρῶν συνηγῶρων παρασκευάσει, ἵνα ψευδεῖς μαρτυρίας ἐκμισθῶσθαι· πῶς ἐκπολιορκήσῃ τὸν ἐν τῇ ἐρημίᾳ, καταδυναστεύσει δὲ τούτου, καὶ ἐν δικαστηρίῳ τὴν ἀλήθειαν κλέψας· ἀμφοτέρους δὲ ἀναλώσει, καὶ τὸν δικαστὴν παρακρουσάμενος, καὶ τὸν νήπιον πλεονεκτήσας. Αὗται αἱ μέριμναι δαπανῶσι τοῦ πλεονέκτου τὴν ψυχὴν. Κύων ὑλακτεῖ, καὶ ὁ πλοῦσιος νομίζει κλέπτην εἶναι. Μυδὸς ψόφος, καὶ τοῦ πλουσίου ἡ καρδία πηδᾷ· τὸν παῖδα ὑποπτέυει, πάντα δι' ὑποψίας ἔχει· υἱοὺς αὐξανομένους ὥσπερ ἐπιβούλους ὄρα, ὅτι ἡ ἡλικία αὐτῶν τὴν διαδοχὴν κατεπείγει. Τοῖς πλεονέκταις καὶ ἕτερα ἔστι νόσος. Τὸν βίον αὐτοῦ ἐπὶ δακτύλων τίθησι· τὸν μὲν δημοσιεύει, τὸν δὲ κατορωρυγμένον ἔχει πρὸς ἐλπίδας τὰς ἀδήλους ἀποτιθέμενος· ἐλπίδας τὰς οὐκ ἐλπίδας. Εἰ γὰρ πρὸς ἐλπίδας ἦν ἡ ἀπόθεσις, πρὸς τὴν αἰώνιαν ἐλπίδα ἐγένετο ἂν ἡ παρασκευή. Νῦν δὲ ὑποκρύπτει τῇ κλίνῃ τὸν πλοῦτον τὸν ἄδηλον, τὴν ἐπερχομένην ζημίαν ἀποστρέφειν οἰόμενος. Ἄλλ' εἰ μὲν ἤξει ποτὲ ἡ χρεία, ἄδηλον· ἤξει μέντοι καιρὸς, ἐν ᾧ μεταμεληθήσῃ, μὴ οἰκονομήσας τὸν πλοῦτον. Τοῦτο πρόδηλον, κἀγὼ εἶμι ὁ ἐγγυώμενος

. Ἀνάγκη μὲν γὰρ περὶ πάντων τῶν παθῶν διαλέγεσθαι, ὑπομιμνήσκοντα ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ προσέχοντας λαμβάνειν τὴν ἐκ τῶν λόγων ὠφέλειαν, ἵνα, ἀποδυσάμενος ἕκαστος, ὥσπερ γῆρας ὄφρα, τὴν ἀμαρτίαν, οὕτως ἐπανέλθοι γεγυμνωμένος, καὶ ἔχων τὴν δικαιοσύνην αὐτῷ ἐπανθούσαν, ἕτερος ἐξ ἑτέρου γενόμενος. Τοῦτο γὰρ ἔστι σύνοδος. Διὰ τοῦτο οἱ πατέρες ἡμῶν τοὺς συλλόγους τούτους ἐπέγνωσαν, ἵνα ἂ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μαθεῖν οὐ δυνάμεθα, τῇ τῶν διδασκόντων καὶ ὑπομιμνησκόντων ἐνδείᾳ, ταῦτα δι' ἔτους συνιόντες, ἐν κοινῇ πανηγύρει ὑποδεξώμεθα· εἶτα φυλάξωμεν ἐφόδια πρὸς τὸν ἐφ' ἐξῆς χρόνον, καὶ ἔναυλα ἔχοντες τῇ μνήμῃ τὰ καθ' ἕκαστον, φύγωμεν τὴν ἀμαρτίαν, διώξωμεν δὲ τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης. 31.1449 «Μὴ μέταιρε ὄρια αἰώνια. Εἰς δὲ κτῆμα ὄρφα νῶν μὴ εἰσέλθῃς.» Μὴ προφασίζου τοὺς παῖδας, ὁ πλεονέκτης. Παῖδες εἰσι; θησαύριζε αὐτοῖς θησαυρὸν αἰώνιον. Θησαυρὸς δὲ ἔστιν ἡ εὐσέβεια χρημάτων. Κατάλειπε παισὶν ἀγαθὴν μνήμην ἢ πλοῦτον πολύν. Πάντας ποιῆσαι τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ πατέρα διὰ τῆς εὐποιίας. Ἀνάγκη σέ ποτε ἀπελθεῖν τοῦ βίου· εἶτα τὸν σὸν παῖδα ἐν τῇ ἀφηλικίᾳ καταλείψεις, τῶν προεστώτων δεόμενος. Ἐὰν μὲν γὰρ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἦς, ἕκαστος τὸν σὸν ἔκγονον ὥσπερ ἴδιον ἐκθρέψει· μεμνήσεται γὰρ, ὅτι καὶ σὺ ὀρφανῶν πατὴρ ἐγένου· ἐὰν δὲ ἐν πονηρίᾳ ζήσας, καὶ πολλοὺς λυπήσας, καὶ παντὸς θηρίου χαλεπώτερος γενόμενος τοῖς συντυγχάνουσιν, εἶτα ὑπεξέλθῃς τοῦ βίου, κατέλιπες τὸν σὸν ἔκγονον κοινὸν ἐχθρὸν τῶν ζώντων. Ὅσπερ γὰρ τέκνον σκορπίου ὁ θεασάμενος φοβεῖται, μὴ ποτε εἰς ἡλικίαν ἐλθὼν μιμήσῃται τὸν πατέρα· οὕτω καὶ τὰ σὰ ἔκγονα πονηρίας πατρικῆς ὄντα κληρονόμα, πρὶν εἰς ἡλικίαν ἐλθεῖν, παρὰ πάντων ἐπιβουλεύθησεται. Τί οὖν πολλοὺς ἐπιβούλους καὶ ἐχθροὺς συνάγεις τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις; Καίτοι, εἰ καὶ πάντα τὸν χρόνον ἔζης, ἔδει σε μᾶλλον τῶν πολλῶν τὴν εὐνοίαν ἔχειν συνεργόν. Ἐπειδὴ δὲ ἄδηλον τὸ κατὰ σέ, κατάλιπε διὰ τῆς εὐποιίας πολλοὺς τοὺς προῖσταμένους· μὴ ποτέ σου ὑπεξέλθόντος, εἶτα τοῦ πλούτου, ὃν συνάγεις, εἰς ὄνησιν μὴ δυνηθέντος διαδεχθῆναι, ἕκαστος κινήσῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ εἴπῃ· Πῶς τὰ κακῶς κτηθέντα εἰς ἐκγόνους καὶ παῖδας οὐ παρεπέμφθη; Ταῦτά σοι λέγω ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων λόγων· τὰ μέντοι παρὰ τοῦ Κυρίου, οἷά σοι ἐρεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, οἶδας.

Μὴ προφασίζου τοὺς παῖδας. Τί ὑποτίθη ἄφορ μὴν εὐπρόσωπον εἰς τὴν ἁμαρτίαν; Ὁ τὸν παῖδα ποιήσας, καὶ σὲ ἐποίησεν. Ὁ σοὶ τὰς ἀφορμὰς παρεχόμενος, καὶ τῷ παιδί παρέξει τὰς τοῦ βίου διεξαγωγὰς. Ἐκαστος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς λόγον δώσει τῷ Κυρίῳ. Τί οἶδας τίνι θησαυρίζεις; «Θησαυρί ζει, καὶ οὐκ οἶδε τίνι συνάξει αὐτά.» Πολλάκις ὁ παῖς ἐστὶν ὑπόθεσις τῶν θησαυριζομένων. Ἐγὲ νετο δὲ ἡ ληστοῦ διάρπαγμα, ἡ συκοφάντου παραν ἄλωμα, ἡ πολεμίων αἰχμαλώτευμα τὰ ὑπὸ σοῦ συν αχθέντα, ἡ λοιμοῦ ἐγκατασκήψαντος. Πολλοὶ γὰρ ἀφανισμοὶ τοῦ βίου. Εἶπέ μοι· ὅτε ἦτε παρὰ τοῦ Θεοῦ τοὺς παῖδας, ὅτε ἐβούλου γενέσθαι τέκνων πα 31.1452 τήρ, τί προσετίθεις τῇ εὐχῇ; Δός μοι παῖδας, ἴνα, πλεονέκτης γενόμενος, τῇ προφάσει τῶν παίδων τῇ γεέννῃ παραδοθῶ; Δός μοι παῖδας, ἴνα μὴ ποιήσω τὰς ἐντολάς; Δός μοι παῖδας, ἴνα τοῦ Εὐαγγελίου κα ταφρονήσω; Οὐ ταῦτα ἦν ἃ τότε ἔλεγες, ἀλλὰ παῖδας ἐζήτηεις συνεργοὺς τοῦ βίου. Ἐλαβες συνεργοὺς, κοινωνοὺς τοῦ βίου· δίδασκε καὶ λόγοις ἀγαθοῖς, καὶ ὑποδείγμασι χρηστοῖς, ὁποίους προσῆκεν εἶναι τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, ὁποίους πολλάκις εἶδες. Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ πλοῦτος πολλῶν χρημάτων τιμιώτερος. Αὕτη ἡ κληρονομία ἀγαθὴ, παρὰ πατρὸς εἰς παῖδας παραπεμπομένη. «Εἰς δὲ κτῆμα ὀρφανῶν μὴ εἰς ἐλθῆς.» Καὶ, «Μὴ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ.» Εἶρηται καὶ περὶ τῆς βασκανίας. Προσκείσθω δὲ εἰς πλείονα φυλακὴν τοῦ κακοῦ, ὅτι ἴδιόν τι πάθος ἐστὶ τοῦ διαβόλου ἢ βασκανία. Οὐ γὰρ εὐθὺς διάβολος ἐκτίσθη ὁ διάβολος, ἀλλ' ἀγγέλου ἐξουσίαν λαβὼν, κατεστράφη εἰς τὴν τοῦ δαίμονος φύσιν. Καὶ ἐγένετο πονηρὸς δαίμων ὁ ταύτῃ τῇ πονηρίᾳ χαρακτηρι σθεῖς, καὶ ἀπαλλοτριωθεῖς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν οἱ κειότητος, ἀποστραφεῖς δὲ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀπο στασίας, ἐπειδὴ εἶδε τὸν ἄνθρωπον μικρὸν μὲν ζῶον, παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν κτίσιν τιμιώτερον. Πρεσβύτερος ὢν τοῦ ἀνθρώπου, εἶδεν, ὅτι τὰ νηκτὰ πάντα λόγῳ ἐδημιουργήθη. «Ἐξαγαγέτω» γὰρ, φησὶ, «τὰ ὕδατα ἐρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν.» Λόγῳ ἐποίησε τὰ κήτη τὰ κατὰ τὸ πέλαγος τὸ Ἀτλαντικὸν ἐνδιδαιτώμενα.

Λόγῳ ἐποίησε τὰ χερσαῖα. Προστάγματι Θεοῦ εἰς τὸ εἶναι παρήχθη. Προστάγματι γέγονε τὰ τῶν ἐλεφάντων μεγέθη, τὰ τῶν καμήλων· ἵπποι, καὶ βόες, καὶ ὅσα μεγέθει διαφέροντα καὶ ἰσχυρὴ ζῶα, κατὰ ἀγέλας ἐκτίσθη ἐνὶ προσταγμάτων· καὶ τὸ ἔτι θαυμασιώτερον, προσταγμάτων οὐρανὸς, προσταγμάτων ἥλιος, προσταγμάτων βοτάνη, προσταγμάτων ἢ τῶν ὑδάτων φύσις, ἢ τε ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐστορεσμένη, καὶ ταῖς κοιλότησιν ἐκκεχυμένη, πάντα προσταγμάτων· ὁ δὲ ἄνθρωπος χερσὶ διεπλάσθη. Εἶδε τὴν περὶ τὸν ἄνθρωπον τιμὴν, ἐβάσκηκεν ὁ διάβολος. Εἶδεν, ὅτι ἡλίου προτιμώτερος. Ὁ μὲν γὰρ προσταγμάτων εἰς τὸ εἶναι παρήχθη· ὁ δὲ χερσὶ Θεοῦ διεπλάσθη. Καὶ ὁ μὲν ἐκτίσθη διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἄνθρωπος δὲ διὰ Θεόν· ἄνθρωπος, ἴνα Θεὸς δοξασθῇ· ἥλιος, ἴνα ἄνθρωποις ὑπηρετῇ. Κατέμαθε τὴν περὶ τὸν ἄνθρωπον τιμὴν. Εἶδεν, ὅτι πρώτη ἢ κτίσις, τελευταῖος δὲ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι παρεσκεύασεν αὐτῷ ὡσπερ οἰκοδεσπότη οἶκον πεπληρωμένον. Οὐ γὰρ πρῶτον ἐποίησεν ἄνθρωπον, ἴνα μὴ πτωχὸς 31.1453 κτισθῇ ἀλλ' ἐποίησεν οὐρανὸν, σκέπην αὐτοφυῆ κτίσας, ὑπεστόρεσε τὴν γῆν, ἰσχυρὸν ἔδαφος τοῖς ποσὶ προετοιμάζων τοῖς τοῦ ἀνθρώπου. Θάλλειν αὐτὴν ἐποίησε βοτανῶν καὶ καρπῶν παντοίαις φοραῖς. Πάντα εὐτρεπῆ τῷ ἀνθρώπῳ· τὰ ὑποζύγια εὐτρεπίσθη κατὰ ἀγέλας· ἐκτίσθη ἢ κτίσις. Τὰ μὲν σύννομα παρεσκευάσθη· τὰ δὲ ἄγρια πρὸς γυμνασίαν τοῦ σώματος. Τὰ μὲν πόνῳ κτητὰ, ἴνα φιλητὰ γένηται· τὰ δὲ ἐτόίμως παρόντα, ἴνα αὐτόθεν τῇ κτίσει ὑπηρετῆται. Εἶδεν, ὅτι αὐτομάτως ἢ γῆ τὸν καρπὸν αὐτοῖς παρεσκεύασε. Πᾶσα ἢ κτίσις ἐξεδέχετο τοὺς ἀπολαύοντας, καὶ εἰς ἐστίασιν παρήχθη ὁ ἄνθρωπος. Εἶδεν, ὅτι οὐκ ἠρκέσθη ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς τῇ τῆς γῆς ἀπολαύσει· ἀλλ' ἐξαίρετον ἐνδιαίτημα, τὸ ἴδιον ἐγκαλλώπισμα, τὸν ἄνθρωπον ἑαυ-τοῦ βουλόμενος, ἐκεῖ κατέστησεν ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἐπονηρεύσατο ὁ διάβολος ὀρῶν πολλὴν ἀπόλαυσιν περιρρέουσιν τῷ

άνθρωπῳ, ἀγγέλους παιδαγωγούς παρεδρεύοντας αὐτῷ· Θεὸν ὁμόγλωσσον γενόμενον τοῖς ἀνθρώποις, διαλεγόμενον ἀπὸ ἰδίας φωνῆς, πανταχόθεν τὸν παῖδα τὸν νήπιον παιδευόμενον, ἵνα εἰς Θεοῦ ὁμοιότητα ἀναδράμῃ· ἐπειδὴ κατέμαθε τὸν ἄνθρωπον, ἐπειδὴ εἶδεν, ὅτι τὸ μικρὸν τοῦτο ζῶον πρὸς τὴν τῶν ἀγγέλων ὁμοτιμίαν ὁ Κύριος προεκαλεῖτο· διὰ τῆς ἀρετῆς ἀνάγων αὐτὸν, καὶ διὰ σωφροσύνης τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπὶ τὴν τελειώσιν τῆς ψυχῆς. Ἔως γὰρ μόνος ἦν ὁ ἄνθρωπος, οὐκ εἶχε λαβὴν ὁ διάβολος, ἐπεὶ δὲ ἐκτίσθη ἡ γυνή, ἀπαλὸν ζῶον, ἀναγκαιῶς τοῦ Δημιουργοῦ τὴν ἀπαλότητα φυσικὴν ἐμποιήσαντος, ἵνα ὑπὸ τοῦ φιλανθρώπου εὐμαρῶς τραφῇ τὰ νήπια. Εἰ γὰρ αὐστηρὰ ἦν ἡ γυνή, οὐκ ἂν ἀποκλαιόμενον τὸ νήπιον τοῖς στήθεσιν ἐνηγκαλίζετο· οὐκ ἂν τῆς ἰδίας τροφῆς ἡμέλει, τὸν δὲ μαζὸν ἐπέιχε πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ὑπομαζίου παιδίου. Νῦν μέντοι μητέρων εὐσπλαγχνίαι τὸν ὕπνον πολλάκις τῶν βλεφάρων ἀποδιώκουσιν, ἐπειδὴ μικρὸν παρενοχληθῆ τὸ νήπιον.

Ἴνα τοίνυν ἐκτρέφῃται νήπιον, ἀπαλή ἡ φύσις ἡ γυναικεία παρήχθη, ἀπαλή καὶ φιλάνθρωπος. Τῷ οὖν ἀπαλῷ καὶ τῷ εἰκτικῷ προσχὼν ὁ διάβολος, τὴν εὐκολίαν τὴν πρὸς ἀρετὴν, εὐκολίαν εἰς κακίαν ἐποιήσατο. Τοῦτο οὖν ἐστὶν ἴδιον τὸ κακὸν τοῦ διαβόλου, ὁ φθόνος· φθόνος ὁ ἐκλαληθῆναι μὴ δυνάμενος, ὁ ἰατρειάν οὐκ ἐπιδεχόμενος. Ὁ κεφαλὴν ἀλγῶν λέγει τῷ ἰατρῷ 31.1456 τὴν κεφαλαγίαν· ὁ φθόνον νοσῶν τί εἶπη; Λυπεῖ με τὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἀγαθὰ; Ἡ μὲν ἀλήθεια αὕτη· τὰ δὲ ῥήματα ἕκαστος ἐπαισχύνεται. Τί στενάζεις; ἴδιον κακὸν, ἢ ἀλλότριον ἀγαθόν; Τοὺς μὲν γὰρ κύνας τρέφοντες ἡμεροῦμεν· τὸν δὲ βάσκανον εὐεργετοῦντες χαλεπώτερον ἀπεργαζόμεθα. Οὐ γὰρ χαίρει ἐφ' οἷς ἂν πάθῃ χρηστοῖς· ἀλλὰ λυπεῖται τῇ σῆ εὐπορίᾳ, ὅτι ἔχεις ὕλην, ὅθεν τὴν χρεῖαν αὐτῷ πληρώσεις. Μὴ τοίνυν συνεμπέσης εἰς τὴν ἀπάτην τοῦ διαβόλου· ἐβάσκηνέ σοι, ἐβάσκηεν· ἐξώρισέ σε τοῦ παραδείσου. Δι' ἐκεῖνον ἄκανθαί, δι' ἐκεῖνον ἰδρῶς, δι' ἐκεῖνον ὁ τόπος τῆς ἐξορίας· εἰς ὃν ἐκπεσῶν, μὴ ἐπιλάθῃ τῆς πατρίδος τῆς ἀρχαίας.

Μέμνησο τῆς εὐγενείας τῆς σεαυτοῦ· μέμνησο τῆς πατρίδος ὅθεν ἐξωρίσθης. Μέμνησο τοῦ τὰ τηλικαῦτά σε ζημιώσαντος· μὴ σπείσῃ πρὸς αὐτὸν, μηδέ ποτε τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν καταδέξῃ. Δύο γὰρ ἠδίκησε, καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐξέβαλε, καὶ νῦν τὴν ἐπάνοδον διακόπτει Ἐβάσκηνέ σοι τῶν πρώτων ἀγαθῶν διὰ γυναικός, καὶ πάλιν ἐπινοίαις ταῖς κατὰ τὴν γυναῖκα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν κωλύει. Πορνεῖαν ἐπενόησεν, ἵνα μὴ εἰσέλθῃς εἰς παράδεισον. Οὐκ ἤρκεσεν αὐτῷ ἡ πρώτη ζημία, ὅτι κατέστρεψεν· ἀλλὰ δευτέρας μεθοδείας ἐπινοεῖ, τὸν δρόμον ἡμῖν ἐπέχων. Κλέπτει διὰ τοῦ ψεύδους, ἐπειδὴ τεῖχος ἐστὶ τοῖς ὀδεύουσιν εἰς παράδεισον τὸ ψεῦδος. Τὰ ἐκείνου ἐπιτηδεύματα μυρία. Τὰ ἐκείνου βλαστήματα, ὠμότης, τραχύτης, πλεονεξία, λαιδορία· πάντα ὅσα μισεῖ ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, ταῦτα τοῦ διαβόλου ἐστί. Μισάνθρωπος, ἐπειδὴ καὶ θεομάχος. Ἐμίσησε πρότερον, ἐτραχηλίασε κατὰ Θεοῦ παντοκράτορος, κατεφρόνησε τοῦ Δεσπότη, ἠλλοτριώθη τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ εἶδε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ, μὴ δυνάμενος εἰς Θεὸν τραπῆναι, εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τὴν ἑαυτοῦ πονηρίαν ἐκένωσεν· ὥσπερ εἴ τις ἄνθρωπος ὀργισθεὶς τὴν εἰκόνα λιθάζοι, ἐπειδὴ τὸν βασιλέα οὐ δύναται, τὸ ξύλον τύπτων, τὸ τὴν μίμησιν ἔχων. Εἶδον ἐγὼ τὰ μισανθρωπότατα τῶν ζῶων ἐν τοῖς σταδίοις πολλάκις, ἢ εἶδον, ἢ ἤκουσα· ἀσφαλῆς γὰρ ἔστω ὁ λόγος. Πλὴν ὅτι αὐταὶ αἰ παρδάλεις φυσικὴν τινα ἔχουσι πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὀργήν, καὶ πεφύκασι μάλιστα τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἀνθρώπων ἐφάλλεσθαι. Οἱ τοίνυν καταπαίζοντες τῆς μανίας τοῦ θηρίου ἐν χάρτη εἰκόνα προδεικνύουσιν ὡς ἄνθρωπον. Ἡ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν ὀρμῆς μὴ λογιζομένη, ὡς ἄνθρωπον, σπαράσσει τὸν χάρτην, κάκεῖ δείκνυσι τὸ μισάνθρωπον. Οὕτω καὶ ὁ διάβολος ἐν τῇ εἰκόνι τὸ μισόθεον ἔδειξεν, ἐπειδὴ Θεοῦ προσάψασθαι οὐκ ἐδύνατο. Οὕτως ὁ εἰς ἡμᾶς πόλεμος ἀπόδειξιν ἔχει τοῦ θεομάχου εἶναι τὸν πονηρὸν, καὶ

πρῶτον πολεμεῖν τῷ Δεσπότη. Ἐκεῖνος κατήγαγεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼ τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐπὶ τὰ κοῖλα. Ἐπὶ μὲν τῆς ὄρεινῆς ἢ 31.1457 Ἱερουσαλήμ· ἢ δὲ Ἱεριχὼ κάτω ἐν τῇ ἀλμυρᾷ θαλάσσει. Εἴ τις ὑμῶν οἶδε τὸν τόπον, οἶδε τῶν λεγομένων τὴν ἀλήθειαν, ὅτι Ἱεριχὼ μὲν ἔχει τὰ κοῖλα τῆς Παλαιστίνης, Ἱερουσαλήμ δὲ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐρήρεισται, τὴν ἄκραν κατέχουσα τοῦ ὄρους τοῦ διὰ πάσης ἐκείνης τῆς χώρας ἀνεστηκότος

. Ἀπὸ τοίνυν τῶν ὑψηλῶν ἐπὶ τὰ κάτω ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος, ἵνα τοῖς λησταῖς περιπέσῃ· τῆς ἀσφαλείας ἐξελθὼν τῆς κατὰ Ἱερου-σαλήμ, ἵνα εὐάλωτος γένηται τοῖς κατὰ τὴν ἐρημίαν λησταῖς, οἱ πληγὰς ἐπέθηκαν, καὶ ἐξέδυσαν. Πρότερον πληγαὶ, καὶ τότε γύμνωσις. Πληγὴ ψυχῆς ἁμαρτία· γύμνωσις ψυχῆς ἀπόθεσις τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας. Ἡ δὲ ἁμαρτία ἀφανιστικὴ τῆς χάριτος τῆς δεδομένης ἡμῖν διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας. Πορνεία, πληγὴ, μοιχεία, ἄλλη πληγὴ, πληγὴ ὁ φθόνος, πληγὴ ἕκαστον τούτων, πληγὴ αὐτὰ τὰ καίρια τύπτουσα, πληγὴ παρὰ ληστῶν ἐμβαλλομένη, παρὰ δαιμόνων τῶν συνεργούντων ἡμῖν πρὸς τὰς ἁμαρτίας. Μετὰ τὰς πληγὰς ἐξεδύθη ὁ τετυμμένος. Εἰ σωματικὸν ἦν τὸ λεγόμενον, πρότερον ἐξέδυνον φειδοὶ τοῦ ἱματίου, καὶ τότε πληγὰς ἐπετίθεσαν. Ἡ ἐκδύσαντες ἂν, πληγὰς ἐπέθηκαν, ἵνα καὶ τὸ ἱμάτιον διεσώθῃ, καὶ ὁ τυπτηθεὶς ἐπλήγῃ. Νῦν μέντοι πληγαὶ τῆς ἐκδύσεως προηγούνται, ἵνα μάθῃς, ὅτι ἁμαρτία προηγεῖται τῆς ἀποθέσεως τοῦ χαρίσματος, τοῦ δεδομένου σοι διὰ τῆς τοῦ Κυρίου φιλανθρωπίας. Αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.